

EXPUNERE DE MOTIVE

LEGE

privind înființarea Fondului Special pentru Încurajarea Librăriilor de Provincie

În anul 2016 a avut loc o dezbatere despre absența librăriilor din județul Teleorman, discuția fiind relevantă pentru situația pieței de carte și a accesului la cultură în România. Plecând de aici, putem numi proiectul de lege de mai jos, în mod simbolic, Legea Librăriei din Teleorman. Asta pentru că, prin acest proiect, ne propunem stimularea investițiilor în librării în județele aflate într-o situație similară cu Teleormanul – obiectivul legii fiind să încurajeze inițiativele antreprenoriale locale pentru desfacerea de carte, dar și atragerea marilor lanțuri de librării, capabile să genereze evenimente culturale de interes major. Prin urmare, statul ar avea rol de co-participant la proiecte de investiții care ar duce la stimularea consumului de carte.

O scurtă radiografie a pieței de carte din România ne arată că ocupăm printre ultimele locuri din Europa la multe capitole care au legătură cu acest domeniu: suntem ultimii după numărul de cărți citite pe cap de locuitor și avem cea mai mică industrie a cărții la nivel european. Aceste statistici reflectă lipsa unei strategii în ceea ce privește stimularea consumului cultural, dar și un regres în investițiile pentru înființarea de noi spații care să încurajeze acest tip de consum. Numărul mic de librării din România este rezultatul direct al acestor lipsuri, un lucru cu atât mai îngrijorător fiind decalajul care se observă în cazul orașelor mici.

Potrivit unei statistici realizate în 2018, la o populație de circa 19 de milioane de locuitori, România are doar 300 de librării. Conform celor mai recente date, tot mai multe librării au fost închise în ultimii cinci ani, existând multe orașe în care librăriile lipsesc sau au fost plasate într-o zonă periferică. La ora actuală, 45% din populația României trăiește în mediul rural, unde librăriile sunt un fenomen rar întâlnit.

În condițiile descrise, statisticile privind piața de carte din România reflectă, așa cum menționam, faptul că românii nu au acces în mod egal la bunuri culturale, iar în unele zone ale țării spațiile

destinate acestor activități, în speță librăriile, lipsesc. Potrivit datelor oficiale, un român plătește pe cărți, în medie, anual, în jur de 3 euro, cei mai mari consumatori de carte din țară fiind preșcolarii și copiii din clasele primare. Apoi, cu cât înaintează în vârstă, românii citesc tot mai puțin. Conform unei statistici realizate de Centrul de Evaluare și Analize Educaționale, rezultatele acestui fenomen se observă deja: 42% din copiii de 15 ani erau considerați analfabeți funcționali în 2016. Un procent semnificativ, mai ales comparativ cu o medie europeană a analfabetismului funcțional de 17%. Lipsa unei strategii naționale pe termen lung în educație și lipsa de interes în promovarea lecturii în rândul tinerilor a condus la această situație îngrijorătoare.

Cărțile au un rol esențial în educația unui copil și în formarea unei comunități, iar accesul la cultură oferă noi perspective și contribuie la dezvoltarea societății în ansamblul ei. O librărie poate deveni un spațiu de dezbatere și de socializare, iar prezența cărților în viața unui copil îi poate schimba în bine evoluția și îi poate oferi o șansă în plus pentru o viață mai bună. Actualul proiect legislativ își propune să stimuleze înființarea de noi librării, mai ales în zonele în care acestea fie nu există, fie sunt foarte puține. Acest proiect își propune să suplinească aceste lipsuri și vine într-un moment în care librăriile de provincie au fost deja afectate de extinderea comerțului on-line, fără să beneficieze de măsuri de protecție, pe model italian sau francez. Studiile au dovedit că simpla existență a unei librării crește consumul de carte într-o anumită zonă. Considerăm că inițiativa legislativă de față va conduce la dezvoltarea acestui sector de piață în România, în condițiile în care cetățenii vor crește investițiile în achiziționarea de cărți odată cu apariția centrelor de distribuție în orașele de provincie. În forma actuală a legii, librăriile sunt gândite drept centre de iradiere cultural, în cadrul cărora vor avea loc evenimente care altfel ar fi subvenționate de stat prin administrația locală, așa cum se întâmplă la ora actuală.

Inițiator,

Deputat Ovidiu Alexandru Raetchi

